

De afgelopen maanden hebben we het al over een heel aantal eigenschappen van God gehad. Vandaag wil ik er nog eentje doen en dan volgende keer als ik moet preken de laatste en eigenlijk de belangrijkste. De eigenschap voor vandaag is er eentje waar veel mensen het lastig mee hebben. God is een rechtvaardig God.

PP1

Lezen: Job 34:12

Inleiding

Allereerst moeten we goed weten wat rechtvaardigheid is. Rechtvaardigheid betekent dat een mens behandeld wordt zoals hij behandeld zou moeten worden.

- Zo is het niet goed dat een mens in armoede leeft. Een rechtvaardige behandeling betekent dat hij of zij genoeg te eten en drinken heeft, onderdak heeft, ... Armoede is een onrechtvaardige behandeling.
- Het is ook niet goed dat een mens een moord kan plegen en vrijuit gaat. Een rechtvaardige behandeling betekent dat hij of zij daarvoor gestraft wordt en zijn of haar straf uitzit of afbetaalt. Straffeloosheid is onrechtvaardig.

Wat heeft dit met God te maken? Als ik zeg dat God een rechtvaardig God is, dan betekent dat dat Hij de mensen behandelt zoals ze behandeld moeten worden.

We hebben in een vorige preek gezien dat God onveranderlijk is. Dat betekent dat als Hij ooit rechtvaardig was, dat Hij dat nog altijd is en zal zijn. Knoop het volgende dus goed in je oren: God kan niet onrechtvaardig zijn. Hij is altijd rechtvaardig. Hij behandelt en beoordeelt mensen altijd op een correcte manier. Dat hangt ook samen met Zijn volmaaktheid, Hij maakt geen fouten, dus ook niet in Zijn rechtvaardigheid. Wij maken nogal eens fouten in het behandelen of beoordelen van mensen; God nooit.

Herlezen: Job 34:12

Ik wil twee punten onderscheiden in die rechtvaardigheid van God. Het is een beetje een kunstmatig onderscheid, maar het maakt het iets gemakkelijker om te volgen. Het eerste punt is het juist behandelen van mensen en het tweede punt het juist beoordelen van mensen.

- Het juist behandelen van mensen gaat over hun leven. Hoe behandelt God de mensen tijdens hun leven? Helpt Hij sommigen wel en anderen niet?
- Het juist beoordelen van mensen gaat over wat er met hen gebeurt als ze gestorven zijn. Wij geloven dat God de mensen zal oordelen op een correcte manier.

God en rechtvaardigheid

PP2

a) juist behandelen van mensen (probleem lijden) en LIEFDE

Als we het hebben over het juist behandelen van mensen, dan moeten we het hebben over favoritisme. In de meeste samenlevingen op aarde zorgt favoritisme voor heel veel ongelijkheid.

- We zien dit in de politiek – vriendjespolitiek, degene die in aanzien zijn bij de partijtop, krijgen een mooie plaats op de kieslijsten.
- We zien dit op school of in families – de febbekakskes, de verwende nestjes krijgen meer dan de anderen.

- We zien dit ook in het dagelijks leven. De meeste van ons zijn geneigd om meer te doen voor iemand die we graag hebben dan voor iemand anders.

Dat is niet zo bij God.

Lezen: Deut.10:17-18

De God der goden, de Here der Heren, de grote, sterke en vreselijke God kent geen partijdigheid. Hij heeft geen febbekakskes, Hij doet niet aan vriendjespolitiek. Hij behandelt iedereen hetzelfde. Hij is rechtvaardig. Hij doet recht aan wezen en weduwen en bewijst liefde aan vreemdelingen. Dat waren de zwakkeren in de samenleving van de Israëlieten. God heeft oog voor hetgeen zwak is. Hij heeft geen boontje voor de sterke en de machtige. Als er staat dat God een rechtvaardig God is, dan betekent dat dat Hij iedereen hetzelfde behandelt.

Nu weet ik dat het zeker niet altijd zo lijkt. Wij hadden het in de jeugd een paar weken geleden over het lijden. Waarom moet ik dit of dat doormaken? Waarom laat God dat toe, als Hij toch zo groot en sterk is? Kan God niet gewoon alle ellende tegenhouden? Heeft lijden zin? Een hoop vragen. Als ik die allemaal moet behandelen, dan zitten we hier nog een hele tijd. U mag mij na de dienst gerust aanspreken over deze vragen. Een paar opmerkingen wil ik hier wel geven.

Allereerst kan een hoop ellende, een hoop lijden teruggevoerd worden door wat mensen elkaar aandoen. God vraag niet van mensen dat ze oorlog voeren om een paar hectare grond. Iets dichterbij onze leefwereld. God vraagt ook niet dat wij iemand anders kwetsen of minachten, waardoor die persoon zich ellendig gaat voelen. God vraagt ook niet dat koppels scheiden en daardoor vooral hun kinderen een hoop miserie bezorgen. Als mensen zouden stoppen met oorlog voeren, anderen te kwetsen op welke manier dan ook, dan zou de wereld er een stuk beter uitzien.

Dan kan je de vraag stellen: Kan God dan de mensen die ellende veroorzaken niet tegenhouden? Ja, dat zou Hij kunnen.

Waarom doet Hij dat dan niet? Het lijkt erop dat de rijken en machtigen rijker en machtiger worden en dat de armen en zwakken armer en zwakker worden; zelfs dat degenen die ellende veroorzaken er nog beter uitkomen. Is dat rechtvaardig van God? Psalm 73 is een uitstekende Psalm als u met dit probleem worstelt. Het heeft als titel: Het raadsel van de voorspoed van de goddelozen. Asaf, die de Psalm geschreven heeft, heeft het probleem dat hij ziet hoe goed het gaat met de mensen die zich afkeren van God, terwijl hijzelf moeite en problemen heeft. Dat klopt toch niet!!! Nee, dat klopt niet. Asaf zegt dat het een kwelling is voor hem...

Lezen: Ps.73:16-19

We moeten Gods rechtvaardigheid niet op korte termijn bekijken, maar op lange termijn. Dat is ook wat Asaf doet. Hij bedenkt wat het einde zal zijn van deze mensen. En dat ziet er niet zo best uit. Daarmee komen we uit bij het volgende punt van Gods rechtvaardigheid, het juist beoordelen van mensen.

Voor we dat doen, moet ik als laatste het volgende opmerken. Als ik zeg dat je Gods rechtvaardigheid op lange termijn moet bekijken, dan betekent dat niet dat God nu niets doet. Ik geloof juist dat God heel veel doet, in individuele gevallen. Ik geloof dat God nog een hoop ellende tegenhoudt. Maar ik geloof ook dat als God alle ellende zou moeten tegenhouden, dat Hij dan nu meteen een einde moet maken aan deze wereld. In meerdere of mindere mate bezorgen wij allemaal anderen ellende – direct of indirect.

PP3

b) juist beoordelen van mensen en LIEFDE

Lezen: Rom.2:9-11

Eerst en vooral is het goed ook hier op te merken dat er bij God geen aanzien des persoons is. Wat in onze maatschappij nogal eens gebeurt, is dat bepaalde mensen niet bestraft worden voor fouten, omdat ze bepaalde mensen kennen of omdat ze belangrijk genoeg zijn. Zo is het niet bij God. Hij is rechtvaardig en bestraft mensen dus zoals ze bestraft moeten worden.

Lezen: Rom.6:23

Verhaal deel 1

Er was eens een man die gevangen genomen en naar de rechtbank gebracht werd, omdat hij een brood gestolen had. De rechter ontdekte dat de man geen job had en dat zijn gezin honger had. De man had, zonder succes, geprobeerd werk te vinden en uiteindelijk, om zijn gezin te voeden, had hij een brood gestolen.

Ondanks dat de rechter de verzachtende omstandigheden erkende, zei hij: 'Het spijt me, maar de wet kan geen uitzonderingen maken. U heeft gestolen en daarom moet ik je straffen. Ik veroordeel je tot het betalen van 50 euro'. Daarna ging hij verder: 'Maar ik zal de boete zelf betalen'. Hij nam zijn portefeuille, nam een 50 euro-biljet en gaf het aan de man.'

Dit is een mooi voorbeeld van hoe God omgaat met rechtvaardigheid. Hij ziet de zonden van de mensen en moet hen daarvoor straffen. In het verhaal is het loon voor het stelen een boete. In het geval van ons leven is het loon voor eender welke zonde de dood. Dat is hard, hé. Het maakt niet uit hoe groot of hoe klein uw berg zonden is, het loon is de dood. Maar het is niet het hele verhaal. God is rechtvaardig, maar Hij is ook liefde. In het verhaal is dat de rechter die de boete zelf betaalt. In het geval van ons leven is dat Jezus die aan een kruis gestorven is, terwijl hij zo onschuldig als een lam was. Nooit iets verkeerd gedaan, toch gestraft. Dat is de genade die God ons schenkt. Hij moet ons, zoals een goede rechter dat doet, straffen voor onze zonden. Maar Jezus heeft die straf voor ons uitgezeten. God is rechtvaardig, ja, maar Hij is ook liefde.

En dat is nog niet alles.

Lezen: Rom.8:33-34

Jezus Christus pleit voor ons, aan de rechterhand van God. Zie je het voor je? De hemel, een troon, waar God, de God der goden, de Here der Heren, de grote, sterke en vreselijke God, op zit. En daarnaast, aan Gods rechterhand, staat Jezus en pleit voor u en voor mij. Hij is onze advocaat.

Wij en rechtvaardigheid

PP4

Moeten wij ook rechtvaardig zijn, mensen juist behandelen?

Lezen: Jak.1:27, 2:9

Hier vinden we twee elementen; elementen die we ook gezien hebben bij hoe God mensen behandelt. Enerzijds moeten we oog hebben voor wezen en weduwen. Daarbij moet ik opmerken dat wezen en weduwen staan voor de zwakkeren in de maatschappij. Wij moeten m.a.w. oog hebben voor hetgeen zwak is in de maatschappij. Jakobus zegt ons dat ware godsdienst daar oog voor heeft. Net daarom is een project als de Toevlucht zeer belangrijk en moeten we daar als gemeente oog voor hebben.

Anderzijds is er de waarschuwing dat we geen aanzien des persoons mogen hebben. We mogen niemand beter of slechter behandelen o.w.v. hoe die eruit ziet, hoeveel of hoe weinig geld deze persoon heeft, hoe belangrijk of onbelangrijk hij of zij is.

Jakobus geeft ons deze opdracht niet vrijblijvend. Het is geen kwestie van te kiezen of we dit wel of niet moeten doen. Jakobus zegt dat het moet!!

Verhaal deel 2

De rechter ging verder: 'Ik zal tegen de gerechtsdienaar zeggen dat hij met een hoed moet rondgaan. Ik veroordeel iedereen in deze rechtszaal tot een boete van één euro, omdat ze leven in een stad waar een man moet stelen om iets te eten te hebben.' Het geld werd opgehaald en aan de man gegeven.

Beste mensen, ik wil dit op jullie hart leggen. De rechter geeft de mensen in de rechtszaal die genoeg te eten hebben een deel van de schuld. Doordat zij zoveel voor zichzelf houden, heeft die man geen werk en geen eten. Het is heel goed te beseffen dat God een rechtvaardige rechter is, die zoveel liefde en genade heeft dat Hijzelf onze schuld betaald heeft. Maar... die rechtvaardige rechter verlangt ook iets van ons. Hij verlangt ook rechtvaardigheid van ons, zoals de rechter in het verhaal rechtvaardigheid verlangde van de toehoorders.

Ik geloof dat wij die rechtvaardigheid op verschillende manieren kunnen uitvoeren. Allereerst hebben wij een taak naar de mensen die minder hebben dan wij. Alles voor uzelf houden, terwijl anderen sterven van de honger, is niet rechtvaardig. Wij moeten oog hebben voor de zwakkeren in onze samenleving of zelfs daarbuiten. Ik weet wel dat u niet in staat bent om in uw eentje het hongerprobleem op te lossen, maar u kan er zeker voor zorgen dat ergens een familie genoeg te eten heeft – dit kan via giften aan organisaties als Tearfund. Het kan ook door betrokken te zijn bij het werk van de Toevlucht.

Wij kunnen die rechtvaardigheid ook omzetten door mensen in ons gezin, in de kerk, in onze straat, op ons werk, ... op een goede manier te behandelen. Hoe weet u of u iemand goed behandelt? De vruchten van de Geest zijn een goed begin: *Behandel ik deze persoon met liefde, vrede, geduldig, vriendelijk, goed, zachtmoedig, met zelfbeheersing?* Als u mensen zo behandelt, is het goed. Let wel, het zijn de vruchten van de Geest. Ze moeten van God komen én ze moeten groeien. Ik geloof dat God ons situaties op ons pad brengt, waarin wij leren om liefdevol, geduldig, vriendelijk, zachtmoedig enzovoort te handelen.

Slot

PP5

Als u eraan twijfelt of God wel groot genoeg is om iedereen rechtvaardig te behandelen en te oordelen, dan moet u even kijken naar de andere eigenschappen van God:

Hij is **Alfa en Omega**, het begin en het einde van alles en dus groter dan wie of wat ook.

Hij is **alwetend en alomtegenwoordig** en kan dus iedereen perfect beoordelen.

Hij is **volmaakt** en maakt dus geen fouten.

Hij is **wijs** en weet dus als geen ander hoe Hij met iemand moet omgaan.

Hij is **onveranderlijk** en zal dus altijd rechtvaardig zijn.

Hij is **getrouw** en zal nooit iemand in de steek laten.

Hij is **rechtvaardig** en behandelt en beoordeelt iedereen op een juiste manier. Hij verlangt ook van ons dat wij andere mensen juist behandelen.